

(185)

Nro.

24.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 30go Stycznia 1795.

Gazety.

HOLLANDYA.

Relatya urzędowa dnia 31. wyszła
w *Hadze* iest następująca :

„ Mężny Jenerał *de Bons* przymu-
szony był nakoniec fortecę *Grave* pod-
dać na dyskretyę dnia 27. Grudnia ; nie
mogąc wymódz kapitulacyi dla Garnizo-
nu. Jego atoli sprawowanie się nieprzy-
iációł samych zadziwia , tak ; że Reprezen-

B

tant

tant Francuzkiego ludu *Bellegarde* z całym korpusem officyerów garnizonowych prosił go na obiad.

Nieprzyacielskie patrole przedwczoraj w wieczor, i wczoraj z rana były w bliskości *Löwestein*, i z zamku kilka razy z armat na nich dano ognia. Xiążę Fryderyk *Oranii*, który teraz w *Gorcum* kommanderuje, wysłał patrolę aż ku *Hellów*, która nigdzie stanowiska nieprzyacielskiego nie znalazła.

Potem zaś chciało 60. Francuzów przy *Brakel* przejść przez lód, i odciąć patrole. Lecz gdy kilku się załamało, reszta odmieniła swoje przedsięwzięcie.

Pod 1. Stycznia była następująca urzędowa Relacya ogłoszona:

„Dziś nadeszło pewne doniesienie: że wczoraj z rana nieprzyjaciel wyparty był z swego stanowiska przy *Tbuyl*, i *Waardenburg*; i wypędzony za *Waal* przez korpus *Angielskie i Haskie* pod kommandą Jenerałów *Dundas i Wurmb*.

Obadwa wspomnieni Jenerałowie znaydowali się w *Tbuyl*, i komunikacya

cyą między *Angielskiem*, i *Hasskiem* korpusem, tudzież wojskiem *Hollenderskim* w krótcie miała bydź przywrócona

Doniesienie z *Arabeim* pod 1. Stycznia o wzmiankowanym ataku wyszczególnia następujące okoliczności.

Dnia 28. Grudnia przeprowadili się *Francuzi* w 5,000. ludzi piechoty, i 600. jazdy przy *Tbuyl* przez rzekę *Waal*.

Jak tylko wiadomość ta doszła do głównej kwatery, natychmiast znaczne korpus do wspomnianej okolicy było kommanderowane dla odparcia nieprzyjaciela to zaś stało się następującym sposobem.

Angielski Jenerał *Dundas* kommanderował całym korpusem, a Lord *Charthcart* awangardą z najlepszego wojska złożoną :

Znaydowało się także przy tém korpus *Hessów* od 3. do 4,000. Armia *Angielska* składała się z 3. reymentów Kawaleryi i 4. reymentów piechoty. W nocy na 29. Grudnia wojsko po więkkszej części już się znaydowało na miejscach

seach oznaczonych, a dnia 31. [z rana o godzinie 7. zaczęto atak.

Hessowie atakowali przy *Waurdenburg i Tbuyl*, i wyparli nieprzyjaciela Kawaleryą i bagnetami ze wsiów, razem zaś wyprowadzili 4. armat na groble od *Waal* dla przecięcia Francuzom reyterady przez rzekę. Co się też stało pomyślnie, i potém dopiero zaczął atakować nieprzyjaciela *Angielski Reyment z Bergschottów* się składający. Z szablą w ręku i bagnetami szturmowali do wsi *Meteren* i zaiadle się potykali. Razem zaś przymaszerowali *Angielscy* dragoni i potykali się z Francuzkimi czerwonymi huzarami, z których przy pierwszym ataku 400. ludzi wzięli w niewolę. Potém całe korpus Koalicyjne przy *Tbuyl* przyszło do potyczki, i strata Francuzów była bardzo wielka.

Mało dawano ognia, ponieważ bagnet i szabla wszystko zdecydowała. Strata Koalicyjnych jest bardzo mała. Lecz z *Francuzkiego* korpusu, ponieważ mu komunikacya była przecięta, mało ludzi powróciło, gdyż prawie wszyscy częścią zabici, częścią ranieni, częścią
w nie-

w niewolę są wzięci. Przy odejściu Kuryera ieszcze się letka jazda krzątała około ścigania nieprzyjaciół rozproszonych i zbiegłych.

Dalsze doniesienia z *Hagi* są następujące :

Pod 1. Stycznia Stany Jeneralne uznały za rzecz potrzebną podatki od 1. Stycznia 1795. aż do 30. Czerwca 1796. podwyższyć przez połowę.

Dnia 30. oddana jest *Petycja*, i stan wojskowy na rok 1795. w Zgromadzeniu *Standów Jeneralnych* z zwykłemi formalnościami.

Pod 2. Stycznia. Labo *Francuzi* mają ieszcze w ręku *Bommeler - Ward*; wszelakoż z drugiej strony rzeki *Waal* są odparci.

Dnia 30. Grudnia w wieczór stano-wiska *Thuyt* i *Waardenburg*, które mieli w swych ręku, odebrane im zostały przez wojsko *Angielskie*, i *Haskie*, gdy wilgotne powietrze przymusiło ich z większą częścią wojska, które dniem przedtém przez *Waal* było przeszło, prze-
pra-

prawic się nazad przez wspomnioną rzekę.

Francuzi mieli straty nad 500. ludzi w zabitych, ranionych, i utopionych, w rzece, tudzież 4. armat.

Od tego czasu nic się koło *Waal* nie wydarzyło, a ponieważ *Angielskie i Austryackie* sukursy się zbliżają, i zamiast osadzenia stanowisk dawniej obiętych osadzają cały brzeg prawy rzeki, dla tego, iż rzeka zamarznęta ułatwia *Francuzom* przeyscie tak przez *Waal*, iakoteż przez *Mozę*; z tych miar poczynają spokojnie patrzeć na ich przedsięwzięcia tém bardziey; ponieważ się spodziewają: że nasi kommissarze zawieszenie broni w *Herzogenbusch* w krótce wyrobją.

Niepomyślném dla nas zdarzeniem była strata trzech stanowisk.

Zamek bowiem *Zevenbergen* został opuszczony, a *Klundert*, który przed dwoma laty tak się mężnie bronił, dnia 28. Grudnia dostał się nieprzyjacielowi w ręce, forteca zaś *Grave* musiała się *Francuzom* na dyskrecyę poddać, gdyż kom-

kommandant iey waleczny Jenerał *Szwajcarski de Bons* po wytrzymaném oblężeniu i bombardowaniu przez półtrzecia miesiąca głodem do ostatney nędzy przywiedziony, nie miał nadziei żadney dalszego ratunku.

Xiążę dziedziczny, który dnia 31. udał się był do *Gorcum* nazad znowu powrócił.

Pod 3. Stycznia. Tu od czasu odeszcia przeszłych doniesień nie się ważnego nie stało.

Wszędzie teraz mocne forpoczty porozstawiano, gdzieby nieprzyjacielowi można było przez lód przechodzić, a nawet 800. ludzi z tuteyszey gwardyi w tym tygodniu posłano do okolicy *Dorr.*

Pod dniem 5. Stycznia. PP. *Brantzen*, i *Rapalâer* z *Herzogenbusch* pewnie do *Parjza* poiechali, ponieważ się im nie udało w wspomnioném miejscu uskutecznić zawieszenia broni. *Angielskie* i *Holskie* woyska teraz się bardziey zbliżyły ku granicom *Prōwincyi Hollandyi*,
któ-

która przez zamarznienie rzék najpierw
wey na niebezpieczeństwo jest wystawio-
na, Główna kwatera armii *Angielskiej*,
iako głosz przemieszona jest do *Ameron-*
gen przy *Ultraiekie*. *Bommeler-Waard*
jest jeszcze w ręku nieprzyjaciela.

Dnia 2. atakował nieprzyjaciel na-
sze forpoczty przy *Woudrichem*, i ode-
brał 1. baterię. Lecz ogień z *Lövestein*
z *Woudrichem* odparł go w krótkce, i
bateria od naszych na nowo osadzona
została. My mieliśmy tu 7. ludzi zabi-
tych. Nieprzyjaciel zostawił na placu
więcej iako 60. ludzi.
